

ΘΑΝΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

1922

ΤΟ
ΚΛΕΜΜΕΝΟ
ΔΙΣΚΟΠΟΤΗΡΟ
ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ 2

Ν Ε Α Ν Ι Κ Η Λ Ο Γ Ο Τ Ε Χ Ν Ι Α

ΣΕΙΡΑ: ΜΙΚΡΗ ΠΥΞΙΔΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **1922. Το κλεμμένο δισκοπότηρο της Σμύρνης**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Θάνος Κονδύλης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Αναστασία Σακελλαρίου

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Λέλα Στρούτση

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Θάνος Κονδύλης, 2024

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2024

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2024

ISBN 978-618-01-5883-0

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979

Since 1979

Έδρα:

Head Office:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Βιβλιοπωλείο:

Bookstore:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Τηλ.: 2102804800

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

ΘΑΝΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

1922

ΤΟ
ΚΛΕΜΜΕΝΟ
ΔΙΣΚΟΠΟΤΗΡΟ
ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ 2

Εικονογράφηση: Λέλα Στρούτση

*Σε όλους τους μικρούς αναγνώστες
που αγαπούν τη λογοτεχνία*

1

Εκείνο το βράδυ ο Μιχαήλ μαζί με τον πατέρα του, τον Νικόλαο, είχαν βγει για μια βόλτα στη Σμύρνη. Το σπίτι τους ήταν λίγο πιο μακριά από την Αγία Φωτεινή, τη μεγάλη εκκλησία όπου συχνά εκκλησιάζονταν και οι δύο. Ήταν Κυριακή και σύντομα θα ξεκινούσαν οι λειτουργίες της Μεγάλης Εβδομάδας. Και οι δύο ήταν πιστοί, ειδικά ο Νικόλαος. Αυτός, από τη στιγμή που είχε χάσει τη γυναίκα του, τη Σοφία, είχε αξιολογήσει διαφορετικά τη ζωή.

Μάλιστα, είχε συμβουλευτεί τον γιο του, τον Μιχαήλ, να είναι πολύ προσεκτικός στο σχολείο του. Μιας και πλησίαζε τα δεκαπέντε, όφειλε να είναι ακόμα πιο επιμελής μέχρι να τελειώσει το γυμνάσιο, αφού κατόπιν θα πήγαινε να σπουδάσει στο πανεπιστήμιο στην Αθήνα. Εκεί σπούδαζε ιατρός τα τελευταία τρία χρόνια ο εξάδελφός του ο Ιωάννης κι όλοι έλεγαν ότι θα γινόταν ένας πολύ καλός επιστήμονας.

Λίγο αργότερα, έφτασαν έξω από την Αγία Φωτεινή, στο κέντρο της πόλης, όπου συνάντησαν έναν γνωστό τους. Ήταν ο άνθρωπος που είχε μια βιοτεχνία εκεί κοντά που έφτιαχνε κεριά, ο Αμβρόσιος.

«Καλησπέρα», είπε ο Αμβρόσιος πρώτος.

«Καλησπέρα», απάντησε κι ο Νικόλαος. «Πώς από δω, φίλε;»

«Πέρασα να δω τον νεαρό ιερέα που μας ήρθε πριν από έναν μήνα, τον πατέρα Θεόφιλο».

«Είναι ακόμα εδώ;»

«Ναι, μου είπαν ότι έχει μια γυναίκα στην εξομολόγηση. Τελικά είδα ότι αργούσε κι έτσι...»

«Αυτός είναι νεαρός. Πώς του επιτρέπουν να εξομολογεί;» ρώτησε ο Νικόλαος με απορία.

«Ναι, μόλις είκοσι πέντε χρόνων. Αλλά άμα έχεις τα μέσα...»

Γέλασαν και οι δύο. Αλλά τότε ο Μιχαήλ είπε στον πατέρα του:

«Μέχρι να τα πείτε, να πάω να ανάψω ένα κεράκι στην εκκλησία και να επιστρέψω;»

«Άντε, αλλά μην αργήσεις, γιατί πρέπει να φύγουμε. Έχουμε να επισκεφτούμε τον αδελφό μου, τον Διονύσιο, και τον γιο του, τον υποψήφιο γιατρό Ιωάννη, και δε θέλω να νυχτωθούμε πάλι».

Ο μικρός έφυγε χωρίς δεύτερη κουβέντα. Την αγαπούσε πολύ αυτή την εκκλησία, μάλιστα σκεφτόταν και την ιεροσύνη κάποια στιγμή στο μέλλον. Αλλά δεν είχε

πει βέβαια ακόμα τίποτα στον πατέρα του, γιατί δεν ήξερε πώς θα το έπαιρνε.

Ο Μιχαήλ πέρασε την τεράστια είσοδο της εκκλησίας. Σε λίγο βρέθηκε στον μεγάλο χώρο του ναού, που ανοιγόταν μπροστά στα μάτια του, και χαμογέλασε ικανοποιημένος. Πήγε προς τα εκεί όπου ήταν τα μανουάλια με τα κεριά. Έβγαλε από το μικρό του πορτοφόλι ένα νόμισμα και το έριξε στο παγκάρι. Μετά πήρε μερικά κεριά και άρχισε να τα ανάβει. Όταν τελείωσε, κοίταξε γύρω του. Είδε ότι δεν ήταν κανείς εκεί παρά μόνο μερικοί νεωκόροι που έλεγχαν την εκκλησία. Ήταν η ώρα για να κλείσουν πια.

Αλλά τότε, ξαφνικά, ο μικρός άκουσε κάποιες φωνές από τον γυναικωνίτη. Ανασήκωσε το κεφάλι του κι έστησε αυτί.

«Αυτό που σου λέω! Θα το κάνεις, γιατί διαφορετικά ξέρεις τι σε περιμένει, κατάλαβες!» είπε μια άγρια αντρική φωνή.

«Μα τι λες, δε γίνεται και...»

«Όλα γίνονται, άμα θες, πάτερ. Σκέψου το... δεν έχεις πολύ καιρό. Αν θες το καλό σου...»

Μετά οι φωνές άρχισαν να χάνονται και ο μικρός δεν μπορούσε να καταλάβει τι έλεγαν εκεί πάνω. Πάντως, ακόμα συζητούσαν δυο άτομα.

Τότε ο Μιχαήλ πήγε να προσκυνήσει μερικές εικόνες μπροστά στο μεγάλο εικονοστάσι και, μέχρι να γυρίσει στη θέση του, είδε να κατεβαίνει από πάνω μια

μεγαλόσωμη γυναίκα με μακριά φουστάνια και τσεμπέρι στο κεφάλι. Φαινόταν γεροδεμένη και κατέβαινε βιαστικά τις σκάλες.

Εκεί, στην αρχή της σκάλας, στεκόταν ένας νεωκόρος κρατώντας έναν κουβά, ενώ ολόγυρα υπήρχαν νερά. Εκείνη η παράξενη γυναίκα δεν πρόσεξε, γλίστρησε κι έπεσε.

Αμέσως ο μικρός έτρεξε να τη βοηθήσει, αλλά, μόλις την αντίκρισε, διέκρινε κάτι παράξενο. Είχε κάτι περίεργα μάτια που τον τρόμαξαν καθώς τα κοιτούσε. Άπλωσε το χέρι να τη σηκώσει, αλλά εκείνη δεν ήθελε. Απλώς τράβηξε τα φουστάνια της, και τότε ο μικρός πρόσεξε μια μεγάλη χαραγματιά χαμηλά στη φτέρνα, σαν να της την είχαν σκίσει ή σαν να είχε κάνει κάποια εγχείρηση. Και πιο πάνω, εκεί όπου ήταν ο αστράγαλος, είδε ένα περίεργο τατουάζ. Ήταν ένα δόρυ με ένα σπαθί χιαστί. Η γυναίκα σηκώθηκε και έφυγε τρέχοντας.

«Μα ποια ήταν αυτή;» ρώτησε ο Μιχαήλ τον νεωκόρο που μάζευε τα νερά.

«Δεν ξέρω... τι να σου πω. Αλλά μου φαίνεται ότι έχει ξαναέρθει και έχει παρτίδες με τον παπά πάνω που ξεμολογάει».

«Ποιος πάπας είναι;» ρώτησε ο Μιχαήλ.

«Ο νεαρός πατέρας Θεόφιλος, αυτός που μας ήρθε πριν από έναν μήνα. Καλός παπάς. Μένει προσωρινά εδώ δίπλα, στο διώροφο κτίριο του ναού, κι έρχεται πρώτος από όλους το πρωί... αλλά...»

Είδε τον νεωκόρο να χαμογελάει ύποπτα και τον ρώτησε:

«Τι θες να πεις;»

«Εννοώ ότι... Αλλά για στάσου. Τι ρωτάς εσύ και τι σε ενδιαφέρει αυτό, μικρέ;»

«Μα κι εγώ είμαι παπαδάκι μέσα στο Ιερό τόσα χρόνια. Δεν πρέπει να ξέρω;»

«Α ναι, τώρα σε θυμήθηκα. Είσαι ο μικρός Μιχαήλ, ο γιος του Νικόλαου Κατακουζηνού, που είναι διοικητής στη φρουρά του Έλληνα πρόξενου της Σμύρνης;»

Ο μικρός έγνεψε καταφατικά.

«Λοιπόν, δεν έχω να σου πω κάτι άλλο, μικρέ, και...»

Δεν πρόλαβε να τελειώσει τα λόγια του και ακούστηκε μια φωνή από δίπλα:

«Εμπρός, όλοι έξω... η εκκλησία κλείνει για απόψε. Αύριο πάλι!»

Γύρισαν και είδαν τον αρχιδιάκονο Στέφανο, που ήταν η ψυχή του ναού. Αυτός κανόνιζε τα πάντα εκεί μέσα, έδινε διαταγές στους κατώτερους αξιωματούχους και, βέβαια, στα παπαδάκια.

«Εδώ είσαι, Μιχαήλ;» τον ρώτησε ο αρχιδιάκονος.

«Ναι, μόλις που έφευγα. Να ρωτήσω κάτι;»

«Παρακαλώ, τι θες;»

«Αύριο ξεκινάει η Μεγάλη Εβδομάδα. Τι ώρα αρχίζει η λειτουργία το πρωί;»

«Στις έξι. Να σε περιμένουμε;»

«Εννοείται. Στην οικογένειά μας, όσο ζούσε η μητέρα

μου, την τιμούσαμε πολύ αυτή την εβδομάδα. Λοιπόν, θα έρθω πρωί πρωί, για να βοηθήσω στο Ιερό».

«Ωραία. Εγώ θα ανοίξω την εκκλησία με το που θα βγει ο ήλιος».

«Θα έχουμε πολλούς παπάδες;»

«Το ελπίζω, μικρέ. Σίγουρα θα είναι δέκα, ίσως και πιο πολλοί».

«Θα είναι και ο πατέρας Θεόφιλος, που είναι πάνω τώρα;»

«Μπα, είναι ακόμα πάνω; Νόμιζα ότι είχε φύγει εδώ και ώρα».

«Εξομολογούσε μία γυναίκα», είπε ο άλλος από δίπλα που σφουγγάριζε. Σηκώθηκε, πήρε τον κουβά και πρόσθεσε: «...αλλά, δεν ξέρω, μπορεί να κατέβηκε ήδη από την άλλη σκάλα και να έφυγε από τη μεριά που είναι το Ιερό».

«Φεύγουν και από εκεί οι ιερείς;» ρώτησε ο μικρός.

«Και από εκεί και από αλλού», είπε ο αρχιδιάκονος.

«Δεν το ήξερα αυτό», είπε ο Μιχαήλ με χαμόγελο στα χείλη.

«Δεν είναι ανάγκη να τα ξέρεις όλα», είπε ο αρχιδιάκονος με μια πιο αγριεμένη έκφραση. «Λοιπόν, άντε φεύγα και τα λέμε αύριο».

Ο Μιχαήλ δεν είπε τίποτα και απλώς τους χαιρέτησε. Βγαίνοντας έξω, έριξε μια τελευταία ματιά προς την πόρτα. Εκεί είχαν συγκεντρωθεί τώρα έξι διάκονοι και ο αρχιδιάκονος, που κατέφτασε τελευταίος. Σχεδόν επι-

δεικτικά έβγαλε τα κλειδιά από την τσέπη του και κλείδωσε τα τρία μεγάλα λουκέτα που σφράγιζαν τη βαριά ξύλινη πόρτα με τα σιδερένια καρφιά. Μετά έριξε μια τελευταία ματιά ολόγυρα και είπε στους δύο φρουρούς που στέκονταν εκεί:

«Όλα είναι καλά, φεύγουμε. Αύριο το πρωί, με το που θα φέξει, θα είμαστε πάλι εδώ».

Ο μικρός έφυγε και κατευθύνθηκε προς τον πατέρα του. Μόλις έφτασε δίπλα του, τον άκουσε να λέει:

«Παιδί μου, άργησες. Είπαμε ν' ανάψεις ένα κερί. Έχει περάσει σχεδόν μισή ώρα και...»

«Πατέρα, αύριο το πρωί είναι η πρώτη λειτουργία της Μεγάλης Εβδομάδας».

«Λοιπόν;» τον ρώτησε ο Νικόλαος.

«Μίλησα με τον αρχιδιάκονο και μου είπε να είμαι εδώ αύριο πριν φέξει».

«Μα θα ξυπνήσεις τόσο πρωί;»

«Βέβαια, πατέρα. Θα πάρω μαζί μου και τον υπηρέτη μας, τον Αθανάσιο. Θα τον έχω για ασφάλεια».

«Καλώς. Είναι γεροδεμένος και πιστός. Αλλά άντε να πηγαίνουμε, γιατί έχουμε αργήσει».

Έτσι, οι δυο τους ξεκίνησαν. Σύντομα ανακατεύτηκαν με το πλήθος που κυκλοφορούσε στη μεγάλη πλατεία που βρισκόταν εκεί κοντά και χάθηκαν ανάμεσά του.

ΣΜΥΡΝΗ 1922. Ο μικρός Μιχαήλ

βρίσκεται στη μεγάλη εκκλησία της Αγίας Φωτεινής, όταν ακούει έναν έντονο καθύπερθε από τον γυναικωνίτη.

Είναι οι φωνές του ιερέα Θεόφιλου με κάποια γυναίκα.

Το επόμενο πρωί, μόλις ο Μιχαήλ φτάνει στον ναό, τον περιμένει ένα απρόσμενο γεγονός. Ο Θεόφιλος κείται στο Ιερό βαριά τραυματισμένος, ενώ από το σκευοφυλάκιο έχει κλαπεί το χρυσό δισκοπότηρο, δώρο του βασιλιά Κωνσταντίνου της Ελλάδας. Ο Διονύσιος, θείος του Μιχαήλ και αρχηγός της φρουράς, αναλαμβάνει να διαλευκάνει την υπόθεση. Αλλά κι ο Μιχαήλ αποφασίζει να ερευνήσει μόνος του το έγκλημα.

Οι πρώτες ενδείξεις τον οδηγούν σε μια περίεργη συνωμοσία, ενώ τον προβληματίζει και η κλοπή του χρυσού δισκοπότηρου. Έτσι, μια νύχτα αποφασίζει να επιστρέψει στον τόπο του εγκλήματος. Κρύβεται μέσα στον ναό και, όταν όλοι φεύγουν, αρχίζει να ψάχνει για στοιχεία μέσα στο Ιερό, ώσπου ανακαλύπτει μια μυστηριώδη κρύπτη. Όμως δε γνωρίζει ότι κάποιοι τον παρακολουθούν και μπορεί να βρίσκεται σε κίνδυνο και η δική του ζωή.

**ΜΙΑ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ
ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΜΥΡΝΗ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ 1922.**

Από 11 ετών

ISBN: 978-618-01-5883-0

9 786180 158830

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 30857